

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu	Kod ECTS
Świat w kryzysie klimatycznym: koniec dobrobytu czy zmiana w kierunku jakości życia?	14.0.3729
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	
Zakład Teorii Socjologicznej i Metodologii Badań Społecznych	
Studia	

wydział	kierunek	poziom	wszystkie
Międzyuczelniany Wydział Biotechnologii UG i GUMed	Biotechnologia	forma	wszystkie
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Biologii	Biologia medyczna	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
Wydział Biologii	Biologia	specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Biologii	Genetyka i biologia eksperymentalna	moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
Wydział Biologii	Neurobiologia	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Biologii	Ochrona zasobów przyrodniczych	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
Wydział Biologii	Przyroda	specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Chemii	Agrochemia	moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
Wydział Chemii	Biznes chemiczny	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Chemii	Chemia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
Wydział Chemii	Ochrona środowiska	specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
Wydział Ekonomiczny	Ekonomia	moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
		poziom	pierwszego stopnia
Wydział Ekonomiczny	Międzynarodowe stosunki gospodarcze	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie

Wydział Filologiczny	Cultural Communication	poziom	wszystkie
		forma	wszystkie
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Amerykanistyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Etnofilologia kaszubska	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia klasyczna	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia polska	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia romańska	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia rosyjska	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Filologia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Iberystyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Kulturoznawstwo	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Lingwistyka stosowana	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie

Wydział Filologiczny	Logopedia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	MISHIS - Międzydziedzinowe Indywidualne Studia Humanistyczne i Społeczne	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Produkcja form audiowizualnych	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Rosjoznawstwo	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Sinologia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Skandynawistyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Sławistyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Studia bałkańskie	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Studia wschodnie	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Studium Humanitatis - tradycje cywilizacji europejskiej	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Wiedza o filmie i kulturze audiowizualnej	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Wiedza o teatrze	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Filologiczny	Zarządzanie instytucjami artystycznymi	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie

Wydział Historyczny	Archeologia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Historyczny	Etnologia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Historyczny	Historia sztuki	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Historyczny	Historia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Historyczny	Krajoznawstwo i turystyka historyczna	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Historyczny	Niemcoznawstwo	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Historyczny	Religioznawstwo	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Bezpieczeństwo jądrowe i ochrona radiologiczna	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Bioinformatyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Fizyka medyczna	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Fizyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Informatyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Matematyka	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie

Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Modelowanie matematyczne i analiza danych	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Physics	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Oceanografii i Geografii	Akwakultura - biznes i technologia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Oceanografii i Geografii	Geografia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Oceanografii i Geografii	Geologia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Oceanografii i Geografii	Gospodarka przestrzenna	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Oceanografii i Geografii	Gospodarka wodna i ochrona zasobów wód	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Oceanografii i Geografii	Oceanografia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Prawa i Administracji	Administracja	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Prawa i Administracji	Kryminologia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Prawa i Administracji	Podatki i doradztwo podatkowe	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Prawa i Administracji	Prawo	poziom	jednolite studia magisterskie
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Zarządzania	Finanse i bankowość	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie

Wydział Zarządzania	Finanse i rachunkowość	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Zarządzania	Informatyka i ekonometria	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Zarządzania	Zarządzanie i marketing	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Zarządzania	Zarządzanie instytucjami służby zdrowia	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Zarządzania	Zarządzanie	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie

Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)

dr Piotr Pawliszak

Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin**Formy zajęć**

Wykład

Sposób realizacji zajęć

zajęcia w sali dydaktycznej

Liczba godzin

Wykład: 30 godz.

Liczba punktów ECTS

2

1. Uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych: 30 godzin
  2. Przegląd i wybór problematyki i literatury dotyczącej zmian klimatycznych i środowiskowych oraz przemian podsystemów eko-społecznych : 10 godzin.
  3. Napisanie pracy na wybrany temat związany z transformacją podsystemów eko-społecznych: 10 godzin
- Razem = 50 godzin (2 ECTS)

Termin realizacji przedmiotu

2023/2024 letni

Status przedmiotu

- fakultatywny (do wyboru)
- obowiązkowy

Język wykładowy

polski

Metody dydaktyczne

- Dyskusja
- Wykład konwersatoryjny
- Wykład problemowy
- Wykład z prezentacją multimedialną

Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne**Sposób zaliczenia**

Zaliczenie na ocenę

Formy zaliczenia

- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja
- wykonanie pracy zaliczeniowej - przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników

Podstawowe kryteria oceny

Ocena pracy będzie opierała się na trzech podstawowych kryteriach: 1) trafnego przedstawienia wybranych aspektów zjawiska, które rozwija się współcześnie w jednym lub wielu nowoczesnych społeczeństwach lub w globalnej sferze publicznej 2) umiejętności rozumiejącego wyjaśnienia związku między różnymi faktami i procesami społecznymi w odniesieniu do tego problemowego zjawiska 3. sformułowania oceny zjawiska w odniesieniu do wybranych kryteriów: wartości moralnych, standardów prawnych, pragmatycznych, norm demokratycznych itp.

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się

K_W02, K_W03 – Wiedza zostanie zweryfikowana na podstawie obecności w pracy pisemnej lub prezentacji charakterystyki wybranych aspektów zachodzących zmian klimatu i środowiska, związanych z nimi potencjalnych ryzyk społecznych oraz społecznych przedsięwzięć radzenia sobie z nimi.

K_U04, K_U07 – Zdolność interpretacji zjawisk socjo-ekologicznych oraz ich analizy zostanie sprawdzona za pomocą oceny znajdujących się w pracy wyjaśnień przedstawianych zjawisk problemowych.

K_K03, KK_04 – Postawy zaangażowania w identyfikację i rozwiązywania problemów zostanie sprawdzona poprzez ocenę przedstawionej w pracy własnych propozycji i krytyki funkcjonujących lub proponowanych w sferze publicznej rozwiązań ryzyk klimatyczno-środowiskowych.

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Brak

B. Wymagania wstępne

Ogólna wiedza dotycząca współczesnych przemian środowiska, klimatu, społeczeństwa, polityki i gospodarki

Cele kształcenia

Studenci poznają konsekwencje zmian klimatu i środowiska przyrodniczego, które prowadzą do destabilizacji globalnego i lokalnych subsystemów eko-społecznych oraz różnorodne wizje, strategie oraz zbiorowe i indywidualne praktyki, które zmagają się z odbudową porządku społecznego i środowiskowego na różnych poziomach systemu eko-społecznego.

Osoba studiująca nie tylko poznaje zachodzące współcześnie problemy ale także otrzymuje zachęty i analityczne narzędzia zaangażowania wraz z aktywnymi grupami społeczeństwa obywatelskiego w planowanie i kreowanie transformacji w kierunku społeczeństwa zrównoważonego rozwoju.

Treści programowe

1. Negatywne konsekwencje jako okazja do innowacji cząstkowych i radykalnych - wybrane przypadki historyczne (np. wczesna ewolucja homo sapiens, rewolucja neolityczna, wielkie imperia rolnicze, Republika Wenecka i jej upadek, nowoczesne transformacje społeczne);
2. Skąd wiadomo, że mamy do czynienia ze zmianą klimatyczną - od hipotezy do konsensu naukowego, historia badań i źródła wiedzy?
3. Negowanie zmian klimatu (zaufanie i populizm, rozwój nauki i pseudoteorie, historia i kulturowe wyjaśnienia zjawiska [zdroworozsądkowa narracyjność vs systemowość])
4. Ziemia jako niestabilny system eko-społeczny: społeczno-naturalny mechanizm zmiany klimatycznej i naruszania granic planetarnych; [niewystarczające ponadnarodowe i regionalne („zielony ład” UE) strategie powstrzymywania]
5. Konsekwencje przyrodniczo-środowiskowe i społeczne globalnego ocieplenia;
6. Nowoczesny kapitalizm jako źródło i potencjalne lekarstwo na katastrofę klimatyczną? - doktryna wzrostu PKB, wyczerpywanie i innowacyjne pomnażanie zasobów, eco-kapitalizm?
7. Idee i praktyki społeczności zrównoważonych: ewolucja pojęcia rozwoju zrównoważonego: Agenda 21 i 2030, "zielony ład", wizje/utopie: ekologia głęboka, transhumanizm, heterodoksyjne ekonomie, zrównoważone style życia

Wykaz literatury

A1. Literatura podstawowa do zaliczenia zajęć:

Budziszewska M., Kardaś A., Bohdanowicz Z. (red.), Klimatyczne ABC, Wyd. UW, Warszawa 2021

Z.W. Kundzewicz. Ciepłszy świat. Warszawa 2013

Popkiewicz P., Świat na rozdrożu, Sonia Draga, Warszawa 2013

N. Stern. Globalny ład. Zmiany klimatu a powstanie nowej epoki postępu i dostatku. Warszawa 2010.

A2 Literatura uzupełniająca

Kędzińska K., Chcieć mniej. Minimalizm w praktyce. Znak, Kraków 2016 (zob. też blog <https://simplicite.pl/>)

Klein Naomi, To zmienia wszystko. Kapitalizm kontra klimat, Muza, Warszawa 2014

Kolbert Elizabeth, Szóste wymiar. Historia nienaturalna, Wydawnictwo W.A.B., Warszawa 2015

Lymbery Philip, Isabel Oakeshott, Farmagedon. Rzeczywisty koszt taniego mięsa, Vivante 2015.

Majcher Sylwia, Gotuję nie marnuję. Kuchnia zero-waste po polsku, Buchmann, Warszawa 2018

Montgomery Thomas, Miasto szczęśliwe. Jak zmienić nasze życie, zmieniając nasze miasta, Wysoki Zamek 2015

Rose Jonathan, Dobrze nastrojone miasto, Karakter, Kraków

Raporty IPCC	
Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza Wiedza o zmianach zachodzących w obszarze klimatu, środowiska i społeczeństwa oraz dotycząca wizji radzenia sobie ze zmianami klimatu i środowiska Wiedza K_W02, K_W03
	Umiejętności K_K03, K_K04 - Zdolność interpretacji zjawisk socjo-ekologicznych oraz ich analizy
	Kompetencje społeczne (postawy) Postawy zaangażowania w identyfikację i rozwiązywania problemów ekologiczno-społecznych
Kontakt p.pawliszak@gmail.com	